

Sosyal Güvenlik'te Ne Değişti?

2015 yılında, çalışma yaşamına ilişkin önemli düzenlemeler yürürlüğe girdi. Özellikle, bu alanın dinamikliği ve çalışma biçimlerinin, küreselleşme ve teknolojik gelişmeyle değişmesi, mevzuatın da bu yönde geliştirilme ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. - 30.01.2016

Neredeyse her dönemde, çalışma hayatına ilişkin düzenlemeler tartışılmakta ve çeşitli reformlar uygulanmaktadır. 2015 yılında da önemli bir takım düzenlemeler bu ekseninde gerçekleşti.

İşte çalışma hayatına ilişkin yapılan değişiklikler;

1- Çalışanlara ücretli mazeret izni hakkı geldi

6645 sayılı Kanunu'nda yapılan düzenlemeden önce;

- İşçinin evlenmesi,
- İşçinin evlat edinmesi,
- Ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü hâlinde 3 gün ücretli izin verilmekteydi.

6645 sayılı Kanun'la ek olarak eşinin doğum yapması hâlinde ise işçiye 5 gün ücretli izin hakkı getirilmiştir.

İşçilerin en az %70 oranında engelli veya süregelen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveyninden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde 10 güne kadar ücretli izin verilmektedir.

2- Doğum yardımı

Türk vatandaşı olan anne veya babaya, her ikisi de Türk vatandaşı ise anneye ve bakanlıkça belirlenecek zorunlu hallerde babaya doğum yardımı yapılacaktır. Yapılacak doğum yardımı;

- Canlı doğan ilk çocuk için 300 TL,
- İkinci çocuk ilk çocuk için 400 TL,
- Üçüncü ve sonraki çocuklar için 600 TL'dir.

3- Bağ-Kur SGDP oranı düştü

4 (b) kapsamında sigortalılardan (Bağ-Kur) -Tarımsal Faaliyette Bulunanlar Hariç- diğer alt bentlerine tabi çalışmaya başlayanlardan aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam edilir. Sosyal Güvenlik Destek Primi'nden (SGDP) alınan %15 oranı, 2015 yılı Temmuz ve takip eden ödeme dönemlerine ilişkin olmak üzere %10 olarak uygulanmaktadır.

Esnafların ve Serbest Meslek Erbabının Bağ-Kur Sosyal Güvenlik Destek Primi'nin tamamen kaldırılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

4- İş-Kur'a prim indirimi geldi

Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler için prim oranı, prime esas kazançlarının %5.5'idir (Daha önce %13.5 olarak uygulanmaktaydı). Bu prim oranının % 1'i kısa vadeli sigorta kolları, % 4,5'i (Daha önce bu oran %12,5 olarak uygulanmaktaydı) genel sağlık sigortası primidir.

5- Bağ-Kur'luların yüksek prim ödemesi, sigortalının isteğine bırakıldı

İşverenler için önemli bir sorun olan sigortalı çalışanlarından daha düşük Bağ-Kur primi ödeyemeyeceğine ilişkin düzenleme 01.08.2008 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır. (6645 sayılı yasa ile)

Artık Bağ-Kur'lular, çalışanlarından daha düşük sigorta primi ödeyebilmektedir. Geriye dönük olarak çalışanlarından daha düşük Bağ-Kur primi ödediği gerekçesiyle tahakkuk ettirilmiş Bağ-Kur borçları da silinmektedir.

6- Kanuni temsilci ve üst düzey yöneticilerin, borçtan sorumluluğuna son verildi

Yönetim organlarında görev almayan ve sermaye sahibi olmayan kanunu temsilciler ve

üst düzey yönetici veya yetkililer hakkında kurum alacaklarından dolayı icra takibi başlatılmış olsun veya olmasın ilgili mevzuata ilişkin müşterek ve müteselsil sorumlulukları sona ermektedir.

7- Gece çalışmaları düzenlendi

Genel olarak işçilerin gece çalışmaları 7.5 saati geçmemektedir. Ancak turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti yürütülen işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla 7.5 buçuk saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir. Nisan /2015 sonrası, gece 7.5 saati aşan ancak 11 saati aşmayan ve haftalık da 45 saati aşmayan bu tip çalışmalar, fazla çalışma ücreti olarak değerlendirilmeyecektir.

8- Asgari geçim indirimi arttırıldı

Asgarî geçim indirimi; Ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının;

- Mükellefin kendisi için %50'si,
- Çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için %10'u,
- Çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için %7.5, üçüncü çocuk için ise %10, diğer çocuklar için %5'i olarak uygulanmaktadır.

Söz konusu asgari geçim indiriminde üçüncü çocuk için esas olan yüzdelik oranın %10 olarak uygulanmasına 2015 /Mayıs'tan itibaren başlanmıştır.

9- Meslekte yeterli olma şartı getirildi

Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Resmi Gazete'de ulusal meslek standardı yayımlanan ve Bakanlıkça çıkarılan tebliğde belirtilen mesleklerde (şu an için 40 meslek grubu), 25.05.2016 tarihinden itibaren meslekî yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmayacaktır.

Bu hükme aykırılık halinde kişi başı 500 TL idari para cezası uygulanacaktır.

10- Bankacılık ve şehir içi ulaşım da grev hakkı geldi

6356 sayılı Kanun'un 62. maddesinde grev ve lokavtın yasak olduğu iş ve işyerleri düzenlenmiştir. Anayasa Mahkemesi, grev ve lokavtın yasaklanmış olduğu "bankacılık hizmetleri" ve " şehir içi toplu taşıma hizmetleri" nin yaşamsal önem arz eden hizmet olmadığı sonucuna varmıştır.

Bu nedenle 6356 sayılı Kanun'un 62. maddesi 1. Fıkrasında geçen "bankacılık hizmetleri" ve " şehir içi toplu taşıma hizmetleri" iptal edilmiştir. Dolayısıyla bankacılık hizmetleri ve şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden grev ve lokavt yapılabilecektir.

Kaynak: <http://www.dunya.com/2015-yilinda-is-ve-sosyal-guvenlikte-neler-degisti-162995yy.htm>

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA